18.9.2026

Maa- ja metsätalousvaliokunnan kuuleminen

Erik Inberg, OM

Hallituksen esitys eläintenpitokieltoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

HE 130/2026

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Yleistä

- Hallitusohjelmahanke, valmisteltu OM:n virkavalmisteluna
- Taustalla eläinten hyvinvoinnin ja hyvän kohtelun kasvanut merkitys
- Eläintenpitokieltoa koskevaa sääntelyä useassa eri laissa
  - erityisvaikutuksia maatalouselinkeinon harjoittamisessa

Keskeiset ehdotukset: Laki rikoslain 17 luvun muuttamisesta

- Eläintenpitokiellon määräämisperusteiden muuttaminen:
  - Kiellon määrääminen pääsäännöksi perusmuotoisten eläinsuojelurikosten kohdalla
  - Tiettyjen rikosperusteella määrättyjen eläintenpitokieltojen vähimmäiskestojen pidentäminen
    - Perusmuotoinen eläinsuojelurikos: vähintään 3 v
    - Törkeä eläinsuojelurikos: vähintään 5 v
    - Yleinen 1 v vähimmäiskesto säilyisi muilta osin (mm. lievät eläinsuojelurikokset)

Keskeiset ehdotukset: Laki rikoslain 17 luvun muuttamisesta

- Eläintenpitokiellon rikkomisen rangaistavuuden ankaroittaminen
  - Sakonuhkaisesta asteikosta -> sakkoa – 1 vuosi vankeutta
- Eläintenpitokiellon muuttaminen tai kumoaminen
  - Koskee sekä määräaikaisia että pysyviä kieltoja
  - Mahdollistaa kiellon muuttamisen tai kumoamisen, jos se on perusteltua eläinten hyvinvoinnin turvaamiselle merkityksellisten olosuhteiden muuttumisen tai muun erityisen syyn takia
  - Edellyttää, että kielto ollut voimassa tietyn vähimmäisajan ennen hakemuksen vireilletuloa: yleinen vähimmäisaika 2 vuotta, vakavammissa tapauksissa 5 vuotta

Keskeiset ehdotukset: Laki eläinten hyvinvoinnista annetun lain 109 ja 110 §:n muuttamisesta

- Eläintenpitokiellon rikkomista koskevan rangaistussäännöksen siirtäminen rikoslakiin

- Tuomioistuinten ilmoitusvelvollisuuden laajentaminen ratkaisuihin, joilla kielto on kumottu tai sen sisältöä tai voimassaoloaikaa on muutettu

Keskeiset ehdotukset: Laki eläintenpitokieltorekisteristä annetun lain 3 ja 7 §:n muuttamisesta

- Eläintenpitokiellon kumoamiseen päättynyttä kieltoa koskevien tietojen poistaminen rekisteristä

Arvioidut vaikutukset

- Eläintenpitokieltojen käytön lisääntyminen ja rikkomisen vähentyminen
- Eläintenpitokiellon valvonnan tehostuminen
- Eläinten hyvinvoinnin parempi turvaaminen
- Mahdollistaa eläinsuojelurikollisuuden ja uusimisriskin vähentymistä
- OM hallinnonalalle kohdistuvia kustannuksia
- Merkityksellinen mm. henkilökohtaista koskemattomuutta ja omaisuuden suojaa koskeville perusoikeuksille. Ympäristöperusoikeuden ja oikeusturvan toteutumisen edistyminen

Lausuntopalaute

- Esityksen keskeisiä ehdotuksia laajalti kannatettu
- Kritiikkiä esitetty liittyen mm. kiellon määräämättä jättämisharkinnan perusteisiin, kiellon määräämisperusteiden muuttamisen tarpeettomuuteen ja kiellosta aiheutuvien seurausten raskauteen maatalouselinkeinon harjoittamisessa
- Valvonnan tehostaminen tunnistettu yleisesti tärkeäksi

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

www.oikeusministerio.fi | www.justitieministeriet.fi